

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN 15, CELOLETNO DIN 60/ZA INOZEMSTVO JE DODATI POŠTINO/ OGLASI PO CENIKU/ POSAMEZNA ŠTEVILKA PO DIN 150. POŠT. ČEK. RAČ. 13.188

ORJUNA

P. N. TRGOVCI!
Za OD
IV. LJUBLJANSKI
15.-25. VIII.
VELESEJEM

Razvitje prapora OJN v Radovljici, prvotno določeno za nedeljo dne 10. t. m., je iz tehničnih razlogov preloženo za

nedoločen čas. Vršilo se bo vsekakor v kratkem in bomo br. članstvo pravočasno obvestili.

Zanič vojščaki Kristovi!

Nedavno tega je »Slovenec« obširno pral svojo zalo družino in svečano zavračal očitek, da je bila klerikalna stranka tik do prevrata gnezdo najogubnejšega denuncijantstva. Z nesramnostjo, do kakršne se more povzpeti samo v laži osivel jezuit, je oznanjal širnemu svetu presenetljivo »resnico«, da klerikalci ne le niso nikoli denuncirali jugoslovenskih nacionalistov, ampak da so se borili takorekoč v prvih vrstah osvobodilnega pokreta. In tako zdaj vemo, hvala Bogu, da nekateri možje iz okolice škofa Jegliča niso bili nikoli krvoslodni psi avstrijskih avditorjev in da ne leži zaradi njih, ki danes pomagajo vpiti po federaciji, prav nihče na Suhiem bazarju. Vse to se lahko trdi z mirno dušo, zakaj naše dobro slovensko ljudstvo ima, kakor vidimo, od mudi spomin.

A vzemimo trditve lažnivega kljukca v Kopitarjevi ulici s primeranim spoštovanjem na znanje. Dokler se vemo pot na ljubljanski grad in na Suhi bazar in dokler živi le še eden tistih ljubljancov, ki so med svetovno vojno z grozo v duši gledali žrtve »slovenske ljudske« bratovščine sv. Kajna, stopajoče po teh dveh potih v jetništvo in smrt, toliko časa je itak vsaka beseda odveč. Zgodovina govori glasneje od še tako nesramne laži in grobov, ki tulijo k nebu za maščevanje, ne prevpije nobena, še tako stekla ličena! Bilo bi tedaj škoda črniti, ako se ne bi škofov list v teku svoje nad vse klavne defenzive pohvalil tudi s klerikalno strpljivostjo na kulturnem polju in ne bi zapisal sledečih vrstic:

»Slovenska duhovščina ni obsojala del slovenskih pisateljev zato, ker so pisali v slovensčini« — menda že ne, drugače bi morala obsoditi vsaj škofova navodila za krščansko spolno občevarje! — **am-pak zato, ker je smatrala razne v delih teh pisateljev izražene misli za kvarno oni morali, ki jo uči katoliška vera, koje zastopniki so tudi slovenski duhovniki...**

Ob tej izjavi se je pisec pričujočih vrstic globoko zamislil. Nato je vstal in je vzela s police klerikalni »Dom in Svet«, književni in umetniški mesečnik, letnik 1914., ter je poiskal v njem oceno, ki jo je napisal g. dr. Izidor Cankar, slovenski duhovnik in dandanes redni profesor na kraljevski jugoslovenski univerzi v Ljubljani, o romanu »Gospodin Franjo«. Ta roman, delo našega nepozabnega Maslija - Podlimbarskega, zavzema odlično mesto v zgodovini slovenskega slovstva — ne le zato, ker predstavlja prvi poizkus široko zasnovanega romana, nego predvsem zaradi pogumne odkritosti, s katero je pisatelj ožgotal avstro-madžarsko korupcijo v Bosni in Hercegovini ter pokazal vrlino domačega jugoslovenskega elementa. Kako je pisal o tej krasni knjigi dr. Izidor Cankar leta 1914., pred budnimi očmi avstrijske policije? Tako-le:

»Kaj je pisatelj hotel, je razvidno že iz karakteristike posameznih oseb. Slovenec Vilar, ki je prišel kot inženir v Bosno, se tam pričeka s Švabi, sprijazni s srbskim agitatorjem Jovicom, poroči njegovo sestro, pravoslavno Hercegovko Danico, in se nastani z njo v Belgradu. Avstrijski uradniki so vsi po vrsti ničvredni, Srbi so idealisti in pravilniki... Vsa bosenska uprava je za nič; to je hudo, pa se da še prenesti... Ko bralec prebere

ta roman do konca, in presodi, kaj je pisatelj hotel, se vesel prepriča, da se sme pri nas vendarle marsikaj natisniti, ko pa presodi, kako je izpeljal, kar je hotel, se žalosten vpraša, zakaj nima Matica« (ki je založila roman) bolj stroge umetniške cenzure, nego ima država politično.«

Kakor vsi pomnimo, Künigl in Skubel nista bila tako neumna, da ne bi razumela take »ocene«. Vsekako stoji in ne »Slovenec«, ne dr. Izidor Cankar ne moreta utajiti, da je roman ubogi Maselj-Podlimbarski zaradi svojega romana v avstrijsko internacijsko jetništvo in je v tem jetništvu umrl! Stoji menda tudi, da je imela v dobi, ko je avstrijska policija opravljala cenzuro vseh, tudi slovstvenih tiskovin, Cankarjeva »ocena«, v kateri smo podčrtali značilna mesta, praktično polni pomen ovadbe. Razni policijski uradniki in detektivi, ki smo jih v svoji širokodušnosti ob prevratu z gospodom dr. Izidorjem Cankarjem vred menda po eni in isti logiki prevzeli v kr. jugoslovensko službo in oskrbo, bi mogli povedati, kakšno mesto je zavzemala Cankarjeva »ocena« v obremenjenem gradivu, na temelju katerega je bil Maselj-Podlimbarski interniran in zaradi katerega je moral umreti. Mi smo uverjeni, da je bila taka »kritika« iz tako uglednega peresa kardinalni dokument zoper pokojnega pisatelja in glavni vzrok njegovega jetništva in njegove prerane smrti!

Maselj - Podlimbarski je mrtev, gospod dr. Izidor Cankar pa je učakal Jugoslavije, ki je Maselj-Podlimbarski ni smel učkati, in je postal »pod srbskim jarmom« duševni oče kulturno-delavskega avtonomiističnega pokreta, glavni inspirator znane avtonomiistične izjave kulturnih dejavcev in (kar pač menda ni posledica njegove »ocene« iz leta 1914.) redni profesor na kraljevski jugoslovenski univerzi v Ljubljani. Res strašna je v Jugoslaviji usoda »pravih slovenskih ljudi«!

A pustimo moralno razglabljanje o gospodu vsučiliškem profesorju, ki za svojo ulogo v tragediji Maslija-Podlimbarskega gotovo ne zasluži nagrade, ako že ni bilo kazni zanj... Vrnimo se k uvodoma citirani »Slovenčevci« trditvi, da je katoliška duhovščina obsojala samo tista dela slovenskih pisateljev, ki so bila kvarna katoliški morali, in ugotovimo:

Ali je bil profesor dr. Izidor Cankar leta 1914. katoliški duhovnik? — Da!

Ali je obsodil delo slovenskega pisatelja Maslija - Podlimbarskega? — Da!

Ali ga je obsodil zato, ker bi bilo to delo kvarno katoliški morali? — Ne! Roman »Gospodin Franjo« je v moralnem pogledu tako vzvišeno čisto, da ne more škoditi nobeni morali, pa niti katoliški ne, razen ako bi katoliška morala prepovedovala vroče nacionalno čuvstvo in iskreno ljubezen do zatiranega brata...

Ali tedaj katoliška morala prepoveduje ljubiti svoj narod in braniti zatirane brate? — Glasno in slovesno pričamo mi, jugoslovenski nacionalisti: ne! Nikdar in nikoli ne! To potrjujejo oni redki, a tem častitljivejši slovenski katoliški svečniki, ki so z Maslijem-Podlimbarskim vred trpeli v avstrijskih ječah kot mučeniki jugoslovenskega nacionalizma; to potrjujejo slovenski

katoliški duhovniki na Koroškem in v Primorju, ki so bili za svojo ljubezen do Jugoslavije bičani, preganjani in opljuvani prav po zgledu Gospoda Jezusa Krista; to potrjujejo naši, nad vse sumnje in obrekovanja vzvišeni katoliški svečniki-Orjunaši! Da katoliška cerkev kot taka ni odgovorna za protinacionalno divjanje velikega dela svojih tukajšnjih pastirjev, nam pričajo francoski katoličani, ki so bili od nekdanj najbolj fanatični nacionalisti, belgijski katoliči, ki so se med svetovno vojno na veke proslavili s svojim domoljubjem, španski menihi, ki so se na čelu svojih vernikov z levjo hrabrostjo upirali navalu Napoleonovih vojska, in poljski katoliški svečniki, katerih junaška kri je v nešteti vojnah in uporih potokoma tekla za čast in slavo poljskega imena.

Edino naša katoliška duhovščina — s tem mislimo samo duhovnike po milosti in odobravanju škofa Jegliča in njegovega »Slovenca« — se je borila za tuje trinego proti ljudstvu in proti svobodi; le naša duhovščina je trepetala pred vzhajajočim soncem Nacije in se ni plašila niti cvaduštva, da bi osemogojila njen prihod; le naša duhovščina je sprejela nacionalno državo s pridržkom v srcu; le naša duhovščina ruje proti naročenemu edinstvu s podlim obrekovanjem vseh tistih, ki smo se zakleli, da hočemo stati zanj do poslednje kaplje krvi...

Kaj narekuje naši duhovščini to zločinsko in zavratno protinacionalno borbo? Zakaj obsoja večji del slovenske katoliške duhovščine vse, kar je — kakor »Gospodin Franjo« pokojnega Maslija-Podlimbarskega — prežeto z duhom jugoslovenskega nacionalizma? Ali ji veleva to strah za katoliško vero in moralo? Nikakor ne! Za vsem protinarodnim in protikulturnim divjanjem klerikalne duhovščine, za denunciacijami, ki jih je njena poitična stranka leta 1914. javno priporočala v svojem časopisu in tajno v znani Judeževi okrožnici, za vsem sedanjim rovarjenjem proti državnemu in narodnemu edinstvu in za vsem federalističnim tuljenjem klerikalnih tigrov se skriva v preteklosti edino-le demon bedastega, steklega avstrijakantstva, v sedanosti pa brezumen strah pred duševnim, gospodarskim in socialnim razmahom ujedinjene jugoslovenske Nacije, ako bi i Slovenci i Hrvati i Srbi lepega dne zavrgli omejene separatistične in federalistične parole in se oprijeli složnega praktičnega dela za blagor države in vsakega posameznika.

Klerikalna duhovščina, ki z nečloveškim zaničevanjem resnice oznanja sovraštvo do jugoslovenske ideje, ta duhovščina, ki na eni strani propoveduje edinstvo z italijanskimi fašisti v okrilju edinozveličalne Cerkev, na drugi pa prepoveduje edinstvo Slovencev, Hrvatov in Srbov v okvirju Nacije, je v srcu povsem gotova, da laže. Ona, ki plaši ljudstvo s tem, da mu hoče jugoslovenski nacionalizem iztrgati vero, jezik in kulturo, ve na tihem prav dobro, da naš nacionalizem ne preganja, ne bo preganjal in ne more preganjati ne katoliške vere, ne slovenskega jezika, ne slovenske kulture; in vendar vztraja ta duhovščina pri svojem početju ter hujška narod na federalistični požig srečne in bogate bodočnosti, ki se mu obeta v edinstveni Naciji in edinstveni Državi!

Naša duhovščina misli, da bi zapravila svoj ugled, pomen Cerkev in njeno oblast nad ljudstvom, ako bi se izrekla za veliko, mnogomilijonsko Jugoslovenstvo. Ta strah je prava sramota katoliške politike in njenih, kmalu že dvatisočletnih tradicij. Zakaj zgodovina uči, da je bil katolicizem tem lažji in narodom tem dražji, čim močnejši kulturni razmah jim je omogočal in čim širokogrudnejše je podpiral njih plemenito stremljenje k moči in enoti.

Edinstvena, kulturno in gmotno bogata jugoslovenska Nacija ne pomeni za Cerkev nikake opasnosti; pomislimo le na Francijo, kjer so katoličani menda na vsem svetu najbolj prosvetljeni in najbolj bogati, obenem pa tudi verni in pobožni kakor nikjer drugod.

To je naša odkrita in poštena beseda. Da je duhovniki škofa Jegliča ne bodo hoteli slišati, smo uverjeni, in da bo škofova stranka slej ko prej rabila vsa sredstva, s katerimi nas bo upala očrnuti in uničiti, je izven dvoma. Naših hrbtov videnja ne bo! Borili se bomo za jugoslovenstvo v Jugoslaviji, kakor smo se zanj borili v Avstriji; kdor upa, da nas bo ukrotil s terorjem, ta ne ve, kaj je vera jugoslovenskih nacionalistov!

Razorožiti nas je lahko; treba je le pošteno in brez pridržka priznati edinstvo Nacije in Države. Premagati nas bo težje. Dekler bo gibala le ena nacionalistična roka, bodo izvestne nakane neizvedljive, in če odsekate tudi tisto roko, bo korakaj poslednji nacionalist veliko pozosneje na Suhi bazar, nego sede gospod Korošec v svoj ministrski fotelj...

„Spaka pod krinko“.

Infamni zapiti avstrijakantski pes, ki ga plačuje dr. Anton Bonaventura Jeglič, ljubljanski škof ter lastnik »Slovenca« in žganjarne v Št. Vidu, zato, da v svojih »uvodnikih« zasmehuje osmo božjo zapoved in vedoma krivo pričuje zoper svojega bližnjega, je odložil v sredo, dne 6. avgusta pod omenjenim naslovom cel kup izbranih popovskih podlosti in laži. Mi smo se v teku zadnjih dveh mesecev že tako privadili teh vsakdanjih šenkavskih svinjarji, da ne odgovarjamo na vsako posebej; tem manj, ker smo proti njim brez orožja in ker je vsakemu poštenemu človeku jasno, da se ti plačanci ljubljanskega vladke in najvišjega strokovnjaka za krščansko spolno občevarje niti v sanjah ne bi upali izmetavati svojih lumparskih trditvev o naši organizaciji, ako ne bi vedeli, da jim zakonitim potom ne moremo do živoga!

Odgovorni urednik »Slovenca« je narodni poslanec, to je, človek, ki sme kriti s svojim imenom vsako, tudi najbolj banditsko častikrajo in laž, ne da bi ga mogel živ krst prijeti za ušesa in potegniti pred sodišče. Pes, ki laja na njegov rovaš s soglasjem in blagoslovom ljubljanskega škofa, je tedaj strahopeten pes, zavraten in potuhnjjen pes, vreden korita, iz katerega žre, nevreden pa motike poštenega konjača. In če primemo danes za bič, se zavedamo, da ga skrumimo s tem, ko ga poizkušamo na taki zavrženi koži, in ne odgovarjamo škofovim žurnalističnim razbojnikom, marveč samo pošteno javnosti, pred katero nas ta smradljivi kanal avtonomiistične »slovenske« kulture ne kaznjeno obsiplje s krvavimi obrekovanji.

Pribijemo samo to-le: Cunjja, ki s to poplavo ciganskih podlosti dana dan manifestira svojega maziljenega lastnika moralni nivô in njegove pojme o krščanskem resnicoljubju, je nagradila v omenjenem članku sledeče ponovne lopovščine:

1. Vzrok trboveljske žaloigre je bil »ogromni profit Trboveljske promogokopne družbe« (to se pravi, da so pali naši bratje Šlajpah, Znidaršič in Boltavzar kot plačani mezdniki kapitalizma)!

2. Jugoslovenski nacionalisti so organizirali pohod s karabinkami nad slovenske delavske trpine!

3. Zaradi profitov je bila organizirana ekspedicija »nezrelih nevednežev« v Trbovlje!

Vsemu svetu in tudi zapitemu avstrijakantskemu psu, ki ga spušča škof Jeglič na državno in nacionalno idejo, je dobro in nedvojbeno znana očitna resnica, ki pomeni kričeče nasprotje »Slovenčevili« trditvev:

1. Vzrok trboveljske žaloigre je bila teroristična srboritost komunistov, obodrenih po zločinski potuhli stranke škofa Jegliča.

2. Jugoslovenski nacionalisti niso organizirali pohoda nad slovenske delavce in niso prišli v Trbovlje s karabinkami; pač pa so komunisti organizirali oborožen napad na nacionaliste in oni, ne mi, so pri tem imeli karabinke!

3. »Ekspedicija« Orjune v Trbovlje ni bila »organizirana« in se ni vršila zaradi profitov, ampak je bila običajen zlet bratskih organizacij v svrhu razvitja zastave!

Vse to je znano škofu Jegliču, vse to je znano njegovemu steklemu psu, in vendar romajo te laži

VESELJE IN ZADOVOLJSTVO

sije z obraza vsake gospodinjice, ko vidi snežno-perilo perilo. Z lahkoto in malo denarja doseže to, ako kupuje vedno le

milo GAZELA

katerega se dobi v vsaki trgovini!

GRADBENO PODJETJE
ING. DUKIČ & DRUG
 LJUBLJANA, BOHORIČEVA ULICA 24

dan na dan med slovenski in jugoslovenski svet ter hujškajo ljudstvo na poboj in zastrupljajo javno mnenje!

All veste, lopovi, da je ni bolj krvave žalitve, nego očitati poštenim ljudem, da so plačani kaker »Slovenčevci« uradniki ali najete vlačuge, in ne dati jim prilike, da vas pozovejo pred sodnika in zahtevajo od vas dokaz resnice?

Ali veste, lopovi, da je ni bolj svinjske nesramnosti, nego jo vi doprinašate s tem, da ste najprej s svojo potuho dali komunistom pogum za trboveljski atentat, zdaj pa se cinčno posmehujete naivnim upom, s katerimi so pozdravljali vašo vlado, in pišete (kar je sicer resnica): »Plačani agentje so noč in dan zastrupljali največje delavske revirje z razkrojevavnimi gesli«, in cinčno priznavate: »Državna oblast je dala komunistično agitacijo«, — ko vsakdo ve, da je predstavljati to indolentno državno oblast takratni in sedanji veliki župan vašega zaupanja, dr. Šporn?

Evo, ubogi delavec, naš včerajšnji in današnji nasprotnik, a morda zaveznik naš v bodočnosti, ko bo treba pomesti s to gadjo zalegol! Tu imaš svoje pokrovitelje! Tu imaš svoje podpivalce! Mi spoštujemo tvojo kri, ki je tekla v Trbovljah, a brezsrčni lopovi škofovega lista pljuvajo naujo!

Naša zadnja beseda, zapiti plačani obrekovalci:

Enkrat samkrat ponovite svoje popovske laži s podpisom človeka, ki naj bo magari bandit, prešestnik in krvoskronec, samo da ne bo imunan, samo da ne bo nekazniv poslanec vaše zavržene stranke! Da si ga ogledamo pred sodnikom in mu damo priliko dokazati vaše krvave trditve!

Strahopetci, potuhnjeni zavrženci, ki skrivate svoje polne hlače za orožniškimi bajoneti; ali je mar res, da ni v vaših pasjih dušah prostora niči za najmanjšo iskrico moštva?

Ako se ne postavite z dokazi za svoje plačane klerikalne lopovščine, tedaj vedite, da bo poslednji trboveljski komunist, ne izvzemši niči tistih, ki se njih rok drži kri naših padlih junakov, v očeh vsakega Orjunaša in v očeh slehernega poštenega Jugoslavena vitez v primeri z vašim žalostnim vrhovnim pastirjem, ki mu katoliška mitra in škofova palica nista dovolj sveti, da ne bi z njima zaslanjal vaših pasjih, brezčasnih, strahopetnih, brezimno podlih žurnalističnih razbojstev!

Da, »Spaka pod krinko«! Ali hočete vedeti, kakšna spaka?

To je spaka Todorja Aleksandrova!

Spaka moskovskih sovjetov! Spaka Italije, spaka habsburških kretenov!

Niste si zaman izbrali istega roka za svojo koncentrično akcijo!

Spremite se, spremite, četnici!

Nova vlada si je naredila ime »zakona, reda in pravice«.

Dobro bo, ako bo res. Vendar imajo danes v njo zaupanje le oni, ki so nas pred desetimi leti denuncirali in preganjali; oni, ki so se po trebih plazili pred cesarjem, generali, tajniki in hofrati; oni, ki so prostituirali sebe in ves narod Danaju; in oni, ki so v srbstvu videli smrtnega sovražnika vere, cerkve in Habsburga in izdali parolo: Ubiti jih treba.

Zaupanje v novo vlado imajo lahko le klerikalci, radičevci, Turki, agi, begi, škofje, nekateri veletrgovci, in pa množica onih, ki sovražijo, kar je jugoslovenskega in srbskega. To so avtonomisti, separatisti in federalisti, — stari sovražniki nacionalistov še iz leta 1914.

Kralj je tem ljudem poveril vlado, ker imajo malenkostno večino v skupščini in ker obljubljajo, da hočejo delati za pomirjenje.

Mi nacionalisti ostanemo nepomirliji sovražniki sovražnikov Na-

cije. Zato moramo z nezaupanjem gledati na te individije, ki so se s spretno taktiko polastili vlade v naši državi. Ne zaupamo jim in smo uverjeni, da bodo delovali v pojačanje notranjih sovražnikov Jugoslavije.

Obenem pa nam lopovi že tudi groze. Izprva so grozili z razpustom, sedaj sumičijo poedine naše člane. V pravilnem razumevanju novega kurza je naša nedeljska prireditev že prepovedana od okrajnega glavarstva. V »Slovenec« pa se pomavljajo denunciacije, kakor so temu listu že v krvi.

Mi bomo to početje nekaj časa gledali, da se izučimo, kako treba nastopiti, kadar se branijo »zakon, red in pravica.« Če nas bodo učili narobe, gorje njim, ne nam!

Nacionalisti! Pozor na vse in na vsakogar! Četniki, v sprem! Zakon, red, pravica in Jugoslavija! Kdor bo delal proti njim, naj si pripiše posledice!

KARO-čevlji
 Maribor, Koroška 19.

Krasno zobovje doseže se le pri stalni uporabi »**ITO**«
 zobne paste.

**DOKAZANO je, da je naš
 DOMAČI IZDELEK**

Izberna in izdatna kakovosti, vsled česar ni treba kupovati tu-
 ljih izdelkov, temuč vsaka žid-
 liva gospodinja naj zahteva

izrecno le KOLINSKO CIKORIO!

Govor dveh svečnikov.

V času ko seje naša duhovščina med naš narod najhujtejo mržnjo in sovraštvo proti jugoslovenskemu edinstvu in organizaciji Jugoslovan-
 skih nacionalistov, blagoslavljajo v drugih delih naše države svečniki iste veroizpovedi naše prapore. Med tem, ko preklinja in psuje škofov osebni organ »Slovenec« naš pokret na način, ki ga je zmožna samo najbolj pokvarjena duša, je govoril rodoljubni katoliški svečnik in književnik prof. Lovro Katič iz Solina po opravljenem blagoslovu barjaka Orjuna Sinj sledeči govor:

»Dragi bratje, kršni Cetinjani! Po svetih besedah, s katerim sem blagoslovil barjak naše dične Orjuna, kaj morete od mene še več pričakovati, kot besede ljubezni, bratstva in sloge? Vi vsi, ki ste bratje v Gospodu, bili pravoslavni, bili katoliki, vi vsi poznate evangelij in v njem vpisane Kristove besede: Potem se boste spoznali, da ste moji učenci, če se boste ljubili med seboi.

K temu Bogu ljubezni in bratstva dvignimo v tem svečanem času svoje misli in prosimo ga, da zbere in združi okoli orjunaškega barjaka ves naš narod, brez razlike vere in krsta, brez razlike imena in plemena, ker ta prapor ni niti srbski, niti hrvatski, niti slovenski, ker ni niti katoliški, niti pravoslavni, nego ker je barjak vseh Jugoslovanov.

Zakaj bi se mržili med seboj radi vere, ki vendar molimo istega križanega Jezusa in ko kličemo vsi isto Bogoredico na pomoč? Pogledajte na naša polja, kjer brazde zajedno v ljubavi teko in kjer se grli idaske med sabo! Vi pa bi se mržili? Vera, ki bi sejala med ljudi mržnjo mesto ljubezni, bi ne bila od Boga in vsak ta, ki Vas uči mržiti svojega brata, pa najsi prihaja v angelski obleki k vam, je peklenški vrag, ne pa poslanec božji!

Niso ustvarili verskih prepričev med seboj Jugosloveni, nego tuji ljudje, ki so kovali iz naše nesloge sebi bogate denarje. Lahko smo verniki raznih ver, vendar pa smo vsi deca ene edine majke — Jugoslavije.

Naj nosi njen ponosni in neohlajeni barjak sinjska Orjuna v srečo, napredek in zmago jugoslovenske misli!

Orjuna zdravo!

Tako besede mladega svečenika iste vere, koje apostoli nas v Sloveniji ubijajo in zatirajo z vsemi možnimi sredstvi.

Pri našemu pa še govor pravoslavnega svečenika prete Petra Milojevića, ki ga je govoril 2. avgusta v Vasnesenjski crkvi v Beogradu

na parastosu za padlimi trboveljskimi žrtvami.

»Slava, čast in mir vsakomur, ki dela dobro! Slava in čast vsem, ki se žrtvujejo za dobrobit skupnosti. Slava in čast vsem, ki so padli od Kosova pa do danes za dobro in korist Naroda.

Teško mi je govoriti danes na parastosu za padlimi, ki so se žrtvovali v medsebojni borbi, boreći se za to, kar je pravedno in pošteno. Žal mi je, da moram govoriti v počast njim, ki so žrtvovali mlada in smelosti polna življenja na oltar Domovine radi bratske nesloge in nesvaje.

Zato vprašam: Koliko časa bomo še delali tako? Vprašujem, doklej bo še stara nesloga in podli bratski prepri razdiral slogo našega plemena, doklej bo še izpodkopavalo sovraštvo temelje naše skupne hiše. Ali ni vse to bratsko sovraštvo samo golo orodje nekoga tretjega, ki vse to gleda in se pri tem zadovoljno smeje?

Razumem vse lepe želje in velike težnje OR-JU-NA. Odobravam in blagoslavljam jih v kolikor so v interesu narodnega in državnega edinstva. Vendar pa vas danes prosim in rotim: Ne v krvi, v bratsko kri, ker taka borba ne rodi v dobro.

Moleč za pokoj duš naših padlih drugov, prosim Boga Očca, da jih sprejme v svoje božje carstvo, kjer naj najdejo večni mir. Velim pa: Naj poneso na svoji duši greh oni, ki so vse to izzvali in prelivali nedolžno bratsko kri.

Padlim junakom: Vječnaja im pamjat!

To so besede pravoslavnega svečenika! Če pa se ozremo v osebno glasilo Prevzvišenega z dne 6. avgusta 1924, pa lahko čitamo, da so bili vsi trije naši junaki »tují izkoriščevalci, uprizoritelji junaške ekspedicije nezrelih nevednežev v Trbovlje, z namenom s karabinkami ubijati pošteno slovensko delovno ljudstvo in trboveljske delavske trpine. Orjuna pa mu je menda »mala kilita velekapitalističnih izkoriščevalcev, ki pošilja v smrt zapeljano mladino.«

Vsaj tako razumemo mi besede »Slovenčevega« urednika »Spaka pod krinko«, ker smo že tisočkrat dokazali, zakaj smo pohiteli v Trbovlje.

Toda z norci, bedaki in lopovi se ne more govoriti, in med te spadajo po vsem dosežanjem vedenju soditi tudi »Slovenčevi« uredniki. Zato naj si javnost ustvari sama svoje mnenje o njih apostolskem in blagovestnem početju. —ej.

Napad na brata Angjelinovića.

Hoteli smo tudi v tej zadevi počakati na končni izid sodne preiskave, ki naj bi nepristransko in popolnoma objektivno dokazala, kje je pravica in kje je laž. Močali smo, da onemogočimo vsako izigravanje »Slovenca«, češ, da ustvarjamo zopet kake prejudice in da skušamo izvajati pritisk na potek sodne preiskave. Ker pa je prišel s to taktiko ustvarjanja prejudicov ravno »Slovenec«, smo prisiljeni, da se kot napadeni branimo. Zato tudi objavljamo sedaj popolnoma verodostojno poročilo o poteku vsega dogod-

ka, ki jasno osvetljuje pobalinstvo pobožnih klerikalnih žurnalistov in njih bratcev okoli blokaške štampe.

Že dolgo časa je bilo taliko v Zagrebu opazovati gibanje Hanaovcev in komunistov, ki so postali posebno živahni po napadnih »Hrvata« na bližajoči se »V. Pokrajinski Sokolski zlet« v Zagrebu. Govorilo se je celo po Zagrebu, da je treba to prireditve onemogočiti za vsako ceno. Vršili so se sestanke, kjer so dajali hanaovski, radičevski in komunistični agitatorji navodila, kako trgtati sokolske lepake, ustvarjati

med masami proti zletu sovražno razpoloženje. Obenem pa so ščuvali zbrane opričnike tudi na pokolj znanih Orjunašev v Zagrebu.

Po enem takem sestanku je odšel iz »Dalmatinskega podruma« ob 9. zvečer usodnega dne tudi hrvatski narodni mučenec in žrtev orjunaškega nasilja Zovko z desetimi mladeniči, oboroženimi z debelimi bačunami. To potrjuje tudi izpoved priče Cvitanovića, ki je lastnik omenjene kleti.

Nato se je ta banda pretepačev napotila po cesti in okoli 11. ure zvečer napadla v Kuhovičevi ulici zagrebškega Oblastnega čemika br. Borislava Angjelinovića, ki je šel z dvojico članov v Kazališko kavarno. Pred nič hudega slutečega »morilca« Angjelinovića sta skočila dva moška, kojih eden, večji, Zovko, je momentano zavijtel batino in udaril z njo z vso silo Angjelinovića po glavi. Njegov drug pa je med tem segel v žep in že napol izvikel revolver. Med tem časom je Zovko ponovno zamahnil s palico, ki pa jo je pariral Angjelinovič z levo roko. Ker je videl, da Zovkov tovariš vleče revolver iz žepa, je tudi on posegel po svojem in ustrelil brez cilja z namenom, da oplaši napadalce.

Sicer pa je sam Zovko, ko je ležal še na uličnem tlaku, izpovedal okoli stoječim, da je on prvi udaril s palico po glavi Angjelinovića, ki mu je zaklical: »Ruke u vis!« Cesar pa on (Zovko), kot pogumen Hrvat, ni hotel storiti, nakar je Angjelinovič ustrelil. Pozneje je sicer Zovko svojo izpoved izpremenil, kar pa se da pri njem prav lahko razlagati. Fakat pa je, da je bil povsem nedolžni in zahrbtno ubiti Zovko popolnoma enakovreden drug Fakinu. Policijsko poročilo o Zovku se glasi, da je bil leto in pol organiziran v Dubrovniku pri Hanaovcih. Odklikoval se je med njimi po svojem drzem izzivanju in napadanju na Orjunaše. Bil je tudi kaznovan opetovano radi pretepanja in pijančenja. Poznan pa je bil tudi kot poseben veščak v manipuliranju z nožem.

Tako policija! Ej, težko je prati, kaj ne »Slovenec«, take zamorce, kot so Zovko in Fakin. Kaj takega je zmožen le človek prežet ljubezni in pravnega čista slovenskega naroda.

Br. Angjelinovič se nahaja še v policijskem zaporu, toda njegova nedolžnost je že danes neoporečno dokazana. Ranjen je težko na glavi, lahko pa na lakti leve roke.

Poročilo, ki smo ga zgoraj navedli, je popolnoma nepristransko in resnično do zadnje petankosti. Ovreči ga ne morejo nikaka še tako jezuitsko zavita namigavanja posvečenih »Slovenčevcev«, niti še take demonstracije Vlaške ulice, ki je samo golo orodje v rokah sile, hoteče razbiti našo državo.

Sicer pa so bili demonstrantje ravno oni temelj elementi, ki so leta 1914. v čest in spomin Franc Ferdinandu razbijali talisto »Narodno kavarno«, kakor leta 1924. v slavo »narodnega mučenika Marka Zovka«.

Nas pa vse to bluvanjanje in razgranjanje blokaške in sedanje vladne štampe prav nič ne moti. Mi gremo svojo ravno v bodočnost uprto pot. Ojekleneli v neštevilnih napadih in bojih smo se in se bomo tudi še vedno branili. Če padajo pri tem zapeljane žrtve, si mi umijemo roke. —ej.

LJUBLJANSKA POSOJILNICA R. Z. Z. O. Z.

Obrestuje

vloge na hranilne knji-
 žice in tekoči račun po

8%

v novopreurejenih prostorih

v LJUBLJANI
 MESTNI TRG št. 6

Večje in stalne vloge z odpovednim rokom obrestuje tudi višje po dogovoru.

Sprejema v inkaso fakture in cesije terjatev.

Posojila daje proti popolni varnosti na vknjižbo, proti poročstvu in proti zastavi.

Kronika.

Krščanski tisk. Kakor hijene so padle po našem pokretu takoj vse maziljene glave okoli »Slovenca«, ko so videli, da postaja naš pokret nevaren faktor celo njihovim do tedaj despotsko mogočnim pretenzijam. Zaigrali so klerikalni papirnati molilni minčiki in preko slovenske zemlje se je vtil tak smrad in taka grdobija, da ji ni para na svetu. Izlili so nad nami ves svoj zeleni žolč in izpljuvali nad nami vso svojo pobožno zlobo. Z neprimerno zelotsko hudobnostjo so nas pričeli črniti med dobrim slovenskim narodom in mu pričeli vcepjati svoj novi pravni čut. Do viška pa je priklopila pobožna zloba te dni, ko so se odprla klerikalnim junaškim tigrom vrata v vlado. Pod pokroviteljstvom člana te famozne mirotvorne in blagotvorne vlade je napisal Sušnikov leibjournal »Domoljub« »edina duševna hrana tisočev«, sledečo lumnarijo, ki jo je zmožna samo klerikalna žurnalistika:

»Mi smo že zadnjič zapisali, da sta Žerjav in Orjuna spravila Slovenijo na stopnjo divjaških pokrajin, kjer pošten človek nima ne ponoči, ne podnevi miru pred ubijalci in roparji, smrkolini in pocestnimi barabami.«

Dobro! Mi si umijemo roke nad posledicami tega pomirjevalnega delovanja člana vlade. Močimo, toda v molku bomo grozili. Že smo vam obetali nekoč, da vam postane sv. Jernej patron. Vi pa ste klicali na pomoč državnega pravdnika, ki naj bi vas čuval pred nepovabljenimi patroni. Danes molčimo, toda govorila bodo dejanja in takrat gospodje bomo videli, kje so smrkolini, pocestne barabe in roparji osebne časti.

Kaj vse premore Orjuna, Grenak je bil kruh opozicije in le s težavo so se ga privadila vladne potice navajena grla naših klerikalnih tigrov. Vendar pa so neprestano zatrjevali vsakomur, ki jih je hotel poslušati, da ne zapuste opozicije pod nobeno ceno. Edina cena jim je bila popolna »avtonomija in samouprava Slovenije«, kot je že pred nedavnim časom zatrjeval zelo zgovorni prijatelj delavstva dr. Brejc. Njegova izvajanja so naletela na ogromen aplavz, kot je vedel povedati »Slovenec«.

Toda kolo časa se izpreminja in z njim tudi politični programi in zahteve strank. Radičevci so poslali v muzej svoje čudotvorno, mirotvorno republiko in ga zamenjali za težke dinarske fisočake. Naši pogumni tigri pa so dali svojo avtonomijo in samoupravo Slovenije v šrambo med cerkvene relikvije, kjer bo ohnela poznim rodovom v spomin in Korošcu v čast. Zasedli so mehke ministrske fotelje in pozabili na vse svoje prejšnje izjave. Čudno se nam je zdelo to ravnanje klerikalcev, in kar mogoče nam ni bilo razlagati to najnovejšo izpremembo mentalitete voditeljev »neoskrumjenega dela slovenskega naroda«, ki so prodali za skledo kisle leče svoje programe in prepričanje.

Zadnji »Domoljub« pa je posvetil v to zagonetno temo s sledečo bengalično izjavo o vstopu klerikalcev v vlado. Da vspostavimo zakonitost, da zatremo življenju in ineziju nevarno orjunsko zalego, zato je SLS morala vstopiti v vlado. Tako torej! Oj, prekljano moč ima tale prokleta Orjuna. Kar se ni posrečilo čih Baji, niti Jovanoviču, to se je z lahkoto posrečilo Orjuni, ki je brez koncesij prisilila klerikalce za vstop v vlado. Pa naj kdo reče, da je Orjuna nevaževan in brezpomemben faktor, kot so doslej trdili vsi »Slovenčevi« uredniki, ki jih tolče danes po zobeh klerikalni minister prof. Sušnik!

Katoliška laž. Klerikalci trosijo po Dolenjskem, osobito med delavstvom, bajko, da imajo Orjunašne znake, na katerih je mrtvaška glava z napisom: »Smrt delavcem!« Kdo se ne sneje?!

Pošta. Dolgo smo molčali na vse falotske izpade zelotskih »Slovenčevih« pobožnjakov proti našim članom-poštarjem. Nikakor nismo mogli razumeti vse te besne gonje proti g. ravnatelju Debelaku in vsem drugim, o kojih vemo samo to, da so tako poštini in delavni ljudje, da jim »Slovenčevi« dopisuni ne sežejo niti do gležnja. Čudili smo se »prirojenemu pravnemu čutu slovenskega naroda«, da je pustil taki krivici nemoteno šariti po umazanih »Slovenčevih« predalih. Vendar pa smo molčali, ker se nam ni zdelo potrebno boriti se z mlino na veter! Dne 6. avgusta pa je prinesel »Slovenec« pamflet, ki ga more izleči samo maziljeni »Slovenčev« urednik! Mož se je skrčil sicer za figovo pero »slovenskega naprednega poštarja Davidovičevega orientacije«, ki toči krokodilove solze nad tiranijo Kluba demokratičnih poštarjev in bogsigavedi koga še. Vsa ta dolga klobasarija bi imela še vsaj prismojeno lice, da klerikalni gadič v hlačah Davidovičevega poštarja ne zasikne ob koncu nekako tako-le: »Oh, ko bi imeli mi pošto v rokah, in z njo vse telefonske in brzozajne vesti. To bi vohunili in denuncirali!« Sicer je položil te besede v usta pri takih stvarih samo po sebi umevno, navzočega dr. Žerjava in pri tem himavsko zavil oči, češ, poglejte jih, kakli so.

Toda sv. pismo pravi: »In satan je govoril iz ust poštenjakov!« Tako tudi tukaj. Odkrili ste prijatelji kamrico vašega hrepenja in študa polna so srca vseh poštenih Slovencev. Še vam ni dovolj 10 let denunciranja in ubijanja. Še se vam hoče prelivanja nacionalistične krvi in ubijanja poštenih en mas. Toda, prijatelji dragi, odzvonilo vam je! Stiti smo že avstrijskih špiceljnov in špijonov na pošti, ki so vihali svoje nosove po srbofitskih pogovorih v letih 1914.—1918. Zato pa tudi ne bomo trpeli, da bi danes nastavljali svoja kosmata ušesa pri pošti razni možje, ki so jim imena Brenc, Kromar in tisoč drugi vse preje kot ljuba. Pa makar bi bil poštni minister sam škof Bonaventura. Sicer pa se bomo v tem slučaju rajše poslužili kresov, saj materiala zato nam v naši zemlji ne manjka.

Zanimivo. Dolgo časa nismo vedeli, zakaj se je »Katoliška tiskarna« tako hermetično zamrežila prav do prvega nadstropja. Saj bi še miška, četudi cerkvena, ne mogla skozi te goste mreže. Sedaj pa se je »K. T. D.« izkašljalo samo, da je zamrežilo svoja okna zato, ker se je bala, da ji Orjuna razbije šipe. In to menda radi tega, ker ji, kot društvo za tiskanje nemoralnih slik in komunističnih letakov, ni dalo upravi Orjuna inserata. O sancta simplicitas! Strah ima velike oči, neumnost »Slovenčevih« lastnikov pa je brez mej. Prijateljčki, kar položite se, zato vam Orjuna ne bo razbijala šip. Bolje je, da gre takoj danes k vragnu, kot pa da bi jutri prinesla vaše oglase. Sicer pa se umakne vsak zaveden nacionalist že na 100 metrov tega legla vsega svinjskega in kužnega duha, kar se ga danes širi po naši lepi zemlji.

Orjuna in srednjeolci. Med zadnjimi odloki, ki jih je izdal g. minister prosvete Pribičević, je bil tudi akt, ki prepoveduje članstvo srednjeolcem pri Orjuni. Akt nas ne bi spravil ravno iz ravnovesja, ker je itak samo nadleževanje ere proslulega ministra prosvete iz dobe Markovega protokola. Karakteristično pa je veselje, s kojim so pozdravili ta sklep g. Pribičevića naši separatisti in klerikalci, ki so videli v tem: »Eno edino dobrih naredb prosvetnega ministra.«

Protestirati pa moramo proti temu, da se nas v tem aktu smatra enakopravnim banditskim Srnaovcem in Hanoovcem. V ostalem pa je efekt te naredbe za nas naravnost koristen in jo lahko tudi še v bodoče obdrži sedanji g. minister pro-

svete, ki nam bo storil s tem samo uslugo. Ona nas naravnost priganja k temu, da še intenzivneje vplivamo na razvoj zavesti naše omladine, ki bo sodelovala prav gotovo še tudi v bodoče v našem pokretu, pa makar izdaste še tisoč novih odredb. Zakon naj se vrši, pa najsi je izdan radi nerazumevanja starih, nikakor pa nas ne bo ločil od naše omladine. Vzgjajali jo bomo še bolj premišljeno v razumne in jeklene Jugoslovence, če pa je to greh in prestopek, bomo tem bolj ponosni in srečni, čim bolj bomo grešili na ta način!

Hej Korošcu! Dajte, no dajte poslušati toti ferdamani akt, s kojim je Pribičević nakazal Orjuni 400.000 Din. Videli boste, da bo to boljše, kot desetkrat podkrižani in s sto pečati opremljeni akt o razpustu Orjune. Če boste objavili pobotnico o teh 400.000 Din, bodo prav gotovo zapustili vsi poštini in idealni borci Orjuna in jo prepustili usodi. Slabiči in nepošteni pa je ne bodo zmožni držati niti en dan na površju. Torej: glej Korošec, nikar ne zamudi, razpust Orjuna brez boja tebi se nudi!

Mestna Orjuna Zagorje ob Savi priredi v soboto, dne 9. avgusta ob pol 8. uri zvečer »Praznik žrtve«. Bratje! Naša dolžnost je, da se vsak brezpogojno udeleži te veljepomembne proslave, da se spominimo skupno na one velike moze, ki so dali življenje za Nacijo. Spomniti se moramo pa tudi na one zapuščenine — katerim so bili naši mučeniki — vse! Vabimo tudi naše somišljenike, da se proslave udeleže in pokažejo v tem trenutku, da so v duhu z nami, da so naše žrtve tudi njihovi simboli.

Na svidenje! Zdravo!
Mestna Orjuna Zagorje ob Savi. Veličastni zbori Orjune so se vršili zadnje dni v Vojvodini. Pokazali so, da je Orjuna tudi v teh krajih na svojem zmagonosnem pohodu. Posebno dobro so uspeli zbori v Pančevu in pa pri Sv. Ivanu.

Za spominek so darovali: Brat Zairan 53 Din, ki jih je nabral v družbi bratov akcionashev Krakovo-Trnovo, Kleinberger I., Ribno, 100 Din, Preje nabranih 5391.62 Din, torej skupaj 5544.62 Din.

Za Štajpohov fond so darovali: Darovalci na nabiralni pol gospe Helene Franke, štev. 136 Din 350. Napredno omizje v Slovenski Bistrici Din 100, Br. Novak Din 25. Mestna Orjuna Bohinjska Bistrica Din 202, Stumberger M., Brežice, Din 20, J. Baričević, Logatec, Din 15, Fr. Košir, Kamnik, Dan 15, Orjuna Braslovče Din 145, Skupaj Din 872; preje nabranih Din 74.706.12, torej skupaj Din 85.578.12.

Priporočamo vsem rodbinam
KOLINSKO CIKORIJO
Izvorsten uridatek za kavo.

REMINGTON Mod. 12.
brezslisni pisalni stroj.
Franc Bar, Cankarjevo nahr. 5. Tel. 407

Denite v juho in prikuhe krepčilo hrane
JUHAN
imate iz preprostih jedil izvrstno, zdravo in redilno hrano.

Razna pisarniška lepila.
THE REX CO., Ljubljana.

OB LEKE NA **OB** ROKE
MESTNI TRG **OB** ERNATOVIC

Prečno kumpis, ogled si izlozijo pri **A. Sinkovite nasl. K. SOSS**
Prodaja do konca meseca x 10 do 20% popustoma.

Tovarniške zaloge 1. teške steklarne KVVJGV v Ljubljani.
Steklenice
za konjak, za rum, za sifon, za pokalice, za zdravila ter druge vseh vrst ima v zalogi trrdka
„ČENOJUG“ v Ljubljani,
v palači Ljubljanske kreditne banke.
Telefon 339.
Dobavljamo tudi po naročilu iz tovarne.

POZORI
L'UNION
francoska zavarovalna družba v Parizu
Osnovana leta 1828.
Glavnica 800 milj. frankov.
Prevezna požarna in življenska zavarovanja vseh vrst.
Generalno zastopstvo za Slovenijo:
Ljubljana, Keldovska ul. a 34/1
Agilni zastopniki so sprejemajo

Naš pokret.

Razvije prapora mestne Orjune v Mariboru. Sovražne sile so pred več kot enim letom dosegle, da je zastopnik državne oblasti ukinitel delovanje ene naših najbolj delovnih organizacij, mestne Orjune Maribor in njene posestrime v Ptuj. Zadejati so hoteli s tem činom jugoslovenskim nacionalizmom na severni meji naše države smrti udarec. Veselja so vriskali Nemci v svesi si, da je prišel zopet čas novega razmaha pomemčevanja našega življa in da jim je vsled ukinitve naše organizacije olajšano iredentistično delo za pripojitev naše krasne obmejne zemlje k avstrijski republikli. Navidezno je naše delo počivalo, ali Orjuna je vzlic zaprekam in vzlic pritisku tilio pripravljala tla za novo delovanje. Danes stoji mariborska organizacija zopet krepko na svojih nogah, zbira vse jugoslovensko čučece nacionaliste v svoje kolo, postala je že tako močna, da je strah in trepet vsem sovražnikom naše Nacije, v ponos vsem prijateljem. Dne 7. septembra t. l. razvije slovensko svoj novi prapor, ki bo vodil naše četnike k novim pridobitvam, pod katerim bodo vsi člani odločno branili Jugoslovenstvo Maribora in vse severne naše meje. K tej slovesnosti vabi Mestna Orjuna Maribor vse posestrime širom naše države, da postane razvije prapora velika nacionalna manifestacija, ki bo pokazala vsem našo silo in našo moč. Zato prosimo bratske organizacije, da se že sedaj pripravljajo na naš veliki dan v Mariboru in da prihite polnoštevilno na našo severno mejo. Podrobnosti bodo pravočasno objavljene.

Mestna Orjuna Maribor. Plenarni sestanek Orjuna — Maribor. Na poziv oblastnega predsednika je sklicala mariborska Orjuna v petek, dne 1. avgusta plenarni sestanek svojega članstva. Br. predsednik mestne organizacije je pozdravil v prvi vrsti na sestanek došlega br. inž. Kranjca in članstvo, ki se je v lepem številu odzvalo vabilu. Politični dogodki zadnjega časa bodo morda za našo organizacijo velika preizkušnja, pri kateri se bo pokazalo, kdo je naš in kdo ni naš. Nove vlade nečemo kritizirati, dokler ni pokazala svojega dela. Ako bo delovala pošteno za ohranjenje obupnih razmer v naši državi, ako ji bo najvišji cilj dobrobit države in naroda, ako bo delovala za edinstvo, potem bo naša organizacija prva, ki jo bo podpirala. Če mi-

sli vlada na razpust naše organizacije — svobodno ji. Razpustila bo samo, kar je papirnatega v njej, ideje pa ne more razpustiti. Kajti ta bo živela in delovala naprej do končne zmage. Nato je podal br. predsednik kratko poročilo o delovanju mestne organizacije v zadnjih mesecih. Pozval je članstvo, naj se dobro pripravi za našo veliko prireditev dne 7. septembra, za razvije prapora mariborske Orjune. Burno pozdravljen je prevzel nato br. inž. Kranjec besedo. Omenjal je najprej na kratko današnji politični položaj, zavrnil trditve naših nasprotnikov, da smo plačanci demokratov, Pribičevića in Žerjava. Naša organizacija je politična, ali nadstrankarska. Po prejšnji vladi nam ni treba žalovati, ker nismo od nje ničesar drugega imeli, kakor same neizpolnjene obljube. Delovanje napram novi Davidovičevi vladi pa bomo uravnali po njenem nastopu in delu. Ker noče biti Orjuna odvisna od nobene stranke in od nobenega posameznika, si je ustanovila svojo gospodarsko-ekonomsko Orjuno. Teme-ljito je razložil nje pomen in namen in vabil člane, naj sami podpišejo deleže, oziroma naj agitirajo pri premožnih prijateljih za podpis. — Br. Rehar je podpiral s svojimi izvajani besede br. oblastnega predsednika. Člani so pokazali veliko zanimanje; nekateri so podpisali deleže na licu mesta, drugi so obljubili, da izpolnijo v najkrajšem času svojo dolžnost. Lepo uspelo zborovanje, pri katerem je bilo navzočih nad 150 članov, je nato br. predsednik zaključil s pozivom k vztrajnemu delu ne samo za Ekonomsko Orjuno, ampak tudi za ideje naše organizacije v korist in srečo države in naroda.

Orjunaš do preklica. 1. avgusta je dobila mestna Orjuna Maribor tole pisemce: »Cenjeno predsedstvo Orjune v Mariboru! Z ozirom na predstojede ukrepe sedanje vlade, sem primoran z današnjim dnem 1. avgusta 1924 izstopiti iz Vašega cenjenega društva, da se izognem eventualnim posledicam, ki bi morale moji eksistenci škodovati. Vsled tega prosim, da me črtate v Vašem članskem imeniku. Z odličnim spoštovanjem bilježim Franjo Kopina, trafikant v Mariboru, Kralja Petra trg štev. 2.« — Se je zgodilo. Prosimo somišljenike našega bivšega zgoraj omenjenega člana, naj mu hitro sledijo, da ne bo prepozno.

TRGOVSKA BANKA D. D. LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA ŠTEV. 4.
Bržojavi: TRGOVSKA. Kapital in rezerve Din. 18.300.000.—
Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.
Telefoni: 189, 146, 458.
Ekspoziture: Konjice, Mežna-Dravograd.

Najcenejše pridete do obleke
ki Vas naredi elegantnega, ne da bi plačevali dragoga krojača, pri
DRAGO SCHWAB
LJUBLJANA.

Službene objave.

ODREDBA ZA NOŠENJE ZNAKOV IN NACIONALISTIČNEGA KROJA.

I. Znak.

1. Znak organizacije jugoslovenskih nacionalistov je edinstven za vse organizacije in ga je dolžan nositi vsak član v gumbnici. Imeti pa mora pri tem pri sebi vedno člansko legitimacijo.

2. Izjemno sme dovoliti posameznim članom nenošnje znakov predsednik mestne organizacije.

3. Predsednik Glavnega odnosno Oblastnega odbora more izdati slično dovolilo tudi poedinim članom Glavnega, odnosno Oblastnega odbora.

II. Nacionalistični kroj.

1. Nacionalistični kroj je dolžan imeti vsak član organizacije, ki mu nabavo istega omogoča njegov ekonomski položaj.

Dolžnost Mestnih odborov je, da delajo na to, da bo v njihovih področjih čim večje število uniformiranih članov.

2. Kroj, barva, dodatki in oznake na krojih morajo biti edinstveni po izdanih predpisih. Za vse to je odgovoren vsak Mestni predsednik za svojo organizacijo.

3. Nacionalistični kroj se mora nositi z dostojanstvom. Vsak izgred, pijanstvo itd. uniformiranega člana bo najstrožje kaznovan, ker se s tem onečašča čast nacionalističnega kroja.

4. Nacionalistični kroj se sme nositi:

a) ob državnih in narodnih praznikih ter na »Praznik žrtev«. Ob vseh teh prilikah pa le po predhodnem odobrenju Mestnega odbora.

b) V slučaju kulturnih in ostalih praznov, izletov itd. Ako se vrše te praznov, odnosno izleti samo v posameznih mestih, oziroma samo od poedinih organizacij, se sme obleči kroj samo po odredbi predsednika Mestne organizacije, ki je dobil za ta slučaj že predhodno dovoljenje Oblastnega odbora.

Podrobna pojasnila, ob katerih narodnih praznikih in praznov mo-

rajo nastopiti v kroju člani posameznih Mestnih Orjun, bo izdal vsak Oblastni odbor posebej za svoje področje.

c) Za reprezentanco.

d) Za kongres v mestu, kjer se kongres vrši.

V vsakem slučaju pa je nastop v kroju dovoljen samo v zaprtem odredu najmanj enega voda. Izvzeta sta slučaju pod c) in d).

Mestni predsednik mora skrbeti, da dobi uniformiran odred Orjuna pri vsakem skupnem nastopu z drugimi društvi in korporacijami primerno mesto. Ako mu ni to osigurano, mora odpovedati javni nastop uniformiranega odreda.

Kakor hitro je končana stvar, radi koje je nastopil odred članov v kroju, se mora kroj takoj sleči. Izvzemši tedaj, če se uniformirani član nahaja izven svojega bivališča.

5. Orožja se v kroju ne nosi.

6. Prepovedano je tudi članom v kroju streljanje v znak veselja, pozdrava ali česa sličnega.

7. Ta odredba je bila sprejeta na seji Glavnega odbora v Sarajevu dne 20.—22. junija 1924 in stopa takoj v veljavo.

Split, dne 10. julija 1924.

Direktorijum.

ZRNA.

Vprašanje državnemu pravdniku: Ali ve, kje je številna škofova žlahta, v daljšem in krajšem kolemu; kam je izginila in zakaj je ni več v Ljubljani? Pričakujemo energičnega odgovora, g. državni pravdnik, ker stvar je pereča!

Vprašanje »Slovenčevemu« uredniku? Gospod urednik, kaj je poštenje? Pretepsti na cesti svojega nasprotnika in se nato podvrči vsem sodnim posledicam, ali pa iz za plota obmetavati sovražnika z najpogostejšimi in najbolj ciganskimi lažmi. Potem se pa skrivi za poslansko imuniteto. Govorite g. urednik in mislite na VIII. božjo zapoved.

Brezposelni pozor! Pozivljamo vse brezposelne, naj se nemudoma vpišejo v našo organizacijo, ker jim naša legitimacija popolnoma zadostuje za preskrbo brezplačnega stanovanja in hrane. Natančnejša pojasnila daje iz naklonjenosti do državnega pravdnictva »Slovenčev« uredništvo.

Cenen kup. V najkrajšem času bo naprodaj več dobro ohranjenih, z zlato obrezo in v svinjsko usnje vezanih letnikov »Slovenca« in

»Domoljuba« Iz let 1914.—1918. Poizve se pri uredništvu »Slovenca«. Očividno jih ne potrebujejo več za prepisovanje fulminantnih protisrbskih člankov, odkar sede njih delodajalci v toplih vladnih foteljih.

Uredništvu »Slovenca« sporočamo mesto državnega pravdnika, da se nahaja br. Šantič točasno na počitnicah. Ko se vrne, se gotovo osebno javi pri vašem uredniku. Do takrat pa potrpite.

Sraubštoki. Neka eksekutiva politične stranke v Ljubljani išče večjo množino »šraubštokov«. Baje jih bo uporabljala za »šraufanje« Orjunciev. Natančnejša pojasnila daje »Slovenčev« posebni poročevalec in izvedenec v »mučenju s šraubštokom«!

Sramotni oder.

Nesramnost pritepenca. Graščina Hrib p. Tupaliče pri Kranju je last švaba dr. Gilberta Fuchsa. Ta človek je tako predren, da ima 6. leto po prevratu, v svoji pisarni in privatni sobi slike habsburškega razbojnika. Pozivamo Orjuno v Kranju, da ukrene potrebne korake, ako se naši kr. žandarmeriji to ne poljubi!

Gospod Josip Poderžaj, pek v Kolizejski ulici, uporablja še vedno sledečo štampiljko:

Josip Poderžaj,
Ljubljana.

Če ne bo takoj te arhaične štampiljke poslal v »penzion«, mu bomo pa mi dokazali, da živi v jugoslovenski Ljubljani!

Amerikanska strojna olja
cilindrska olja
autoolja
bencin
surovine za svečarne
surovine za milarne l. t. d.

„OLEUM“

družba z o. z.

LJUBLJANA

TELEFON ŠTEV. 910.

Parna pekarna Jean Schrey
nasl.

Jakob Kavčič, Ljubljana

naznanja, da ima vsak dan večkrat

priznano najboljšo sveže pecivo.

Telefon šte. 158.

Inseratna politika.

All, lepo zaupno »Slovencu« na uho!

»Slovenec« šte. 178 z dne 6. t. m. napada podpisano upravo, da je pri nabiranju oglasov nastopala z grožnjo, tako, da je bil trgovec primoran dati oglas v strahu za svoja izložbena okna.

Radi tega pozivljamo in zahtevamo, da uredništvo »Slovenca« s konkretnimi slučajmi dokaže:

1. Kdo je nabiral oglase za Orjuno z grožnjo, da se mu sicer razbijejo izložbena okna.

2. Kateri trgovec je dal oglas na podlagi gornje grožnje?

To je trdilo glasilo Prevzvišene knezoškofa Antona Bon. Jegliča, ki oznanjuje samo sveto resnico. Njegove zveste ovčice pa so se mu izneverile. Ali bodo to popravile ali hočejo, da jim tudi mi povemo, kdo in kaj so. Kaj bi rekel in napravil vsak poštenjak s tako družbo. Kaj pa poreče Prevzvišeni vladika? Mi bi k temu pripomnili: »Povej s kom hođiš in povem Ti kdo si.«

Dalje pravi »Slovenec«, da je v naši zadnji številki že prav malo oglasov in to, da je posledica nastopa nove vlade, ki je prinesla: »Mir ljudem na zemlji.« Nehote se nam zdi, da si lastijo gospodje okrog »Slovenca« že celo božjo moč. Mi jim to prevzvišeno moč prav iz srca privoščimo. Samo zaupal ne bo nihče tej čudotvorni moči slovenskih tigrov, ki še Orjune ne morejo razpustiti! Tako kot že danes »Slovencu« nihče več ne verjame, da je za oglase najbolj priporočljiv. To pa iz enostavnega razloga, ker se že iz navade laže.

Kdor pa tega ne verjame, se lahko prepriča, ker razen par malih oglasov, kake posmrtnice in oglasov, s katerimi samega sebe hvali in priporoča, sploh v njem nihče več ne inserira.

Da pa »Slovencu« povemo, kako smo mi v stanu doseči večje šte-

vilo oglasov od njega, mu lepo zaupno povemo na uho. Naše glasilo je strogo nacionalno in kot tako nadstrankarsko. In tega se naši trgovci, podjetja in kupci, katerim je na tem ležeče, da se domača obrt, trgovina in industrija razvija, dobro zavedajo. Le vprašajte gospode okoli Vaše lastne klerikalne »Gospodarske zveze« in v njeni interesni sferi nahajajoče se milarne in svečarne »Gazela« na Viču, pod kako grožnjo so nam izročili celoleten oglas, ki ga vsakdo lahko vidi v našem listu na prvi strani, dočim ga v »Slovencu« popolnoma pogrešamo, dasiravno je to podjetje izključno v Vaših rokah. Ker pa mi nimamo nikakih tajnosti, naj zvedo vsi. Mi smo stali, stojimo in bomo stali na nacionalno nadstrankarskem stališču. Dobilimo smo ponovno pismena inseratna naročila od raznih tujih tvrdk. Med temi sta bili tudi milarni »Zlatorog« in »Schicht«. Mi pa smo njih pismena naročila takoj zavrnili. Toda oni so nas še vedno nadlegovali in nastopali celo z osebnimi intervencijami in prošnjami. Obljubljali so nam dvojno oglasno ceno. Isto je storila tudi tvrdka Szantner. Zaman, ostali smo neizprosno, neomajno na svojem principalnem stališču. Povedali smo jim odkrito (najsimo dobro vedeli, da je »Gazela« milo klerikalne tovarne), da Orjuna ne bo nikdar priporočala tujih izdelkov te stroke, ko imamo dobre lastne izdelke domače tovarne »Gazeta« milo.

Še več, uprava naše posestrime »Pobeda« je pričela priobčevati oglas milarne »Zlatorog«. Dosledni svojemu programu, smo takoj opozorili in zahtevali, da obustavi ta oglas, ker imamo v Sloveniji pristno domače podjetje milarno »Gazeta«.

Zato smo pa tudi radevolje sprejeli oglas »Gazeta« in mu dali v listu tudi častno mesto. Za naš »Vozni red« pa smo dobili od te tovarne celo 4 strani naročila.

Kje je torej tisti »Slovenčev« svetnik, ki se mu je kdaj grozilo z represalijami, če ne inserira v »Orjuna«? Povejte nam, vi zgovorni prijatelji! Torej od tujih tvrdk oglasov sploh ne sprejememo, torej jih tudi ne nabiramo. Domače tvrdke pa same radevolje oglašajo v našem Vam tako »priljubljenem« organu OR-JU-NA. Najlepši dokaz temu pa je ravno Vaše lastno podjetje milarno »Gazeta«.

Uprava »Orjuna«.

SVOJI K SVOJIMI! Znižane cene za otroške vozičke. Novi modeli. Poslužujte se izdelkov domače tovarne, otroških vozičkov in dvokoles
TRIBUNA F. B. L. Ljubljana, Karlovska cesta šte. 4.

Istotam se dobijo po znižani ceni nova dvokolesa, mali pomožni motorčki, šivalni stroji in pneumatica ter se sprejemajo v polno popravo za emajliranje in poniklanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni drugi stroji. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki franko.

IVAN ZAKOTNIK
mestni tesarski mojster
Ljubljana, Dunajska c. 46. Tel. 379

Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje l. t. d.
Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.
Parna žaga. Tovarna furnirja.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

je najmodernejša urejena in izvršuje vsa tiskarska dela od najprprostejšega do najmodernejšega.
Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. — Ilustrirane knjige v eno- ali večbarvnem tisku. — Brošure in knjige v malih in tudi največjih nakladah. — Časopise, revije in mladinske liste.

Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov.

Lastna tvornica šolskih zvezkov.

Šolski zvezki za osnovne šole in srednje šole. Risanke, dnevniki in beležnice.

MERAKL

barve, mastila, lake,
kit, klej, emalje, čopiče in zalamčeno

čisti firnež

najboljše vrste nudi tovarna

Medic-Zankl

d. z o. z.

Maribor Ljubljana Novisad

podružnica. centrala. skladišče.

Tovarne: LJUBLJANA-MEDVODE

Inserirajte v ORJUNI!

SLOGRAD

Slovenska gradbena in industrijska d. d.
Tel. inter. 139. Tel. inter. 139.
Tehnična pisarna LJUBLJANA, Spodnja Šiška, Frankopanska ulica 151.

Izvršuje: stanovanjske hiše, trgovska poslopja, moderne industrijske zgradbe, betonske in železobetonske konstrukcije, vse vrste vodnih naprav na podlagi 25letnih izkušenj. Specialiteta: železobetonske cevi za vodne naprave in vodovod. Zastopa: Patent Dr. inž. Emperger-a za izvrševanje konstrukcij iz armiranega betona z litoželeznimi vložki za visoke tlačne napetosti (kakor pri skladiščih, »silo«-mostovih in podobno). Izdeluje: vse vrste tehničnih projektov in statičnih proračunov. Parna žaga.

Stroški pri uporabi bencina!

Vozi brez bencina!

Adaptiraj svoj avto, traktor ali stabilni motor s patent. HAG - generatorjem!

Vozi z ogljem!

Prospekte in reference daje:

JUGO-HAG
LJUBLJANA, Bohoričeva ulica št. 24.
Telefon šte. 560.

Stroški pri uporabi oglja!